

Innlandet fylkeskommune
Pb. 4404
2325 HAMAR

Saksbehandler, innvalgstelefon
Erica Neby, 62 55 11 65

Bjørgedalen naturreservat - dispensasjon for felling av trær langs fylkesveg 227

Statsforvalteren gir Innlandet fylkeskommune dispensasjon for felling av trær av sikkerhetsgrunn langs fv. 227 i Bjørgedalen naturreservat, Hamar og Ringsaker kommuner. Se våre vurderinger og tilknyttede vilkår til dispensasjonen nedenfor.

Søknaden

Vi viser til befaringsrapport i Bjørgedalen naturreservat 29. januar 2021 og til deres søknad av 5. februar 2021. Dere ønsker å ta ned trær som utgjør en sikkerhetsrisiko for trafikanter langs fylkesvei 227. De trær som ønskes tatt ned er de greiner og trær som heller ut mot veien og som står nærmest veien, i tillegg til noen trær som allerede har falt ned. Aktuelle trær er markert på bilder i deres søknad. Alle greiner/trær vil legges tilbake i reservatet etter at de er tatt ned, og vil da legges på et sted hvor de ikke utgjør en sikkerhetsrisiko. Tiltaket vil utføres med gravemaskin med sag og klo fra fylkesveien i løpet av februar/mars 2021.

Lovgrunnlag

Bjørgedalen naturreservat ble opprettet 8. desember 2000 med formålet å bevare et særpreget landskap med verdifulle geologiske forekomster, og med kravfulle vegetasjonstyper som lågurtgranskog, alm-lindeskog og gråor-heggeskog. Bjørgedalen utgjøres av et gjel som gir et særegent landskapsbilde, og området er av betydning i forsknings- og undervisningsøyemed.

Ifølge verneforskriften for Bjørgedalen naturreservat, punkt IV.1, er vegetasjonen, herunder døde busker og trær, fredet mot skade og ødeleggelse unntatt det som følger av tillatt ferdsel eller tiltak i medhold av kapitlene V-VII, hvor blant annet motorisert ferdsel på offentlig veg og vedlikehold av eksisterende offentlig veg og nødvendig motorisert ferdsel i den forbindelse er nevnt. Det er forbudt å fjerne planter eller plantedeler fra reservatet.

Naturmangfoldlovens § 48 åpner imidlertid opp for forvaltningsmyndigheten å gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

Statsforvalterens vurdering

Ifølge naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet og vurderingen skal fremgå av beslutningen.

Naturmangfoldloven § 8 sier at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Med bakgrunn i registreringer og rapporter om de naturfaglige verdiene i reservatet, som for eksempel Statsforvalterens rapport 2/2014 Forvaltningsplan for Bjørgedalen, Jon Bekkens rapport fra 2013 Fugler i edellauvskog-reservater på Hedmarken, Jarle I. Holtens rapport fra 2000 Edellauvskog i Oppland og Hedmark – biologisk mangfold, skjøtsel og forvaltning i 13 naturreservater samt registreringer i Artskart, mener Statsforvalteren å ha tilstrekkelig kunnskap om det berørte området og konsekvensene av det omsøkte tiltaket. Det legges derfor ikke særlig vekt ved naturmangfoldlovens § 9 om føre-var-prinsippet.

Vi har vært på befaring i området og det er et kjent problem at trær står i fare for å velte over veien i Bjørgedalen. Vi mener at det er riktig at ansvarlig myndighet for veisikkerheten, nå Innlandet fylkeskommune, gjør en årlig vurdering av hvilke trær de mener må felles for å opprettholde veisikkerheten gjennom naturreservatet.

En påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet er eller vil bli utsatt for, ifølge naturmangfoldlovens § 10. Tidligere innvilgede dispensasjoner i reservatet har fremst blitt gitt til hogst av trær av sikkerhetsmessige årsaker. Selv om mange trær berøres av hogsten, er disse plassert i utkanten av skogen eller langs eksisterende kraftlinjetrasé der de negative effektene er vurdert til å være litt mindre. Trær som utgjør en sikkerhetsrisiko i reservatet vil mest sannsynlig også bli tatt ned i fremtida, derfor kan den samlede belastningen av tidligere og fremtidige tiltak bli for stor.

Selv om vegetasjonen er vernet og det vil være et inngrep å felle trær i naturreservatet, synes vi at det er et godt alternativ at de felte trærne og greinene blir lagt tilbake i reservatet for å bli til død ved, dersom de likevel må tas ned, jf. naturmangfoldlovens §§ 11 og 12 om miljøforsvarlige teknikker og metoder, lokalisering av tiltak samt kostnader knyttet til å begrense skade på naturmangfoldet. Der det er mulig, skal trærne kuttes så høgt opp som mulig for å produsere hogststubber, som er viktige elementer for biologisk mangfold i skog. Trær som må hogges langt ned skal legges i tilbake skogen ovenfor eller nedenfor veien.

For å kunne gi en dispensasjon på grunn av sikkerhetshensyn etter naturmangfoldlovens § 48, må det foreligge et sikkerhetshensyn og tiltaket må være nødvendig. Statsforvalteren mener at tiltaket er nødvendig for å unngå fare for liv og helse på veien like ved bergskåningen. Trær som faller over veien, eller som forårsaker ras ned på veien, kan føre til uheldige trafikksituasjoner og i verste fall til personskade. Det lar seg vanskelig gjøre å iverksette tiltak utenfor reservatet for å oppnå samme resultat. Selv om tiltaket er i strid med verneformålet og kan påvirke verneverdiene nevneverdig, må hensynet til sikkerheten på veien vektlegges.

Vedtak

Statsforvalteren gir Innlandet fylkeskommune dispensasjon fra verneforskriften for Bjørgedalen naturreservat, punkt IV.1, for å felle enkelte trær langs fylkesvei 227 som utgjør en sikkerhetsrisiko. Følgende vilkår er knyttet til dispensasjonen:

- Dispensasjonen gjelder for Innlandet fylkeskommune, med eventuell underentreprenør, for å felle enkelte trær langs fylkesvei 227 i henhold til deres søknad av 5. februar 2021.
- Arbeidet skal utføres så skånsomt som mulig slik at unødig skade på berggrunn og øvrig vegetasjon unngås.
- Alle greiner/trær som hogges ned skal bli værende i reservatet, og kan legges på egnet sted i reservatet. Der det er mulig skal trærne kuttes så høgt opp på stammen som mulig for å produsere høgstubber.
- Arbeidet skal være utført før 1. april 2021.
- Dispensasjonen skal medbringes når tiltaket utføres.

Dette vedtaket er truffet med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48. Statsforvalteren viser til at vedtaket er et enkeltvedtak som kan påklages etter forvaltningslovens § 28. Klagefristen er 3 uker fra mottakelsen av dette brevet. Eventuell klage på vedtaket skal stiles til Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvalteren.

Vi gjør oppmerksom på dere selv må innhente tillatelser etter annet lovverk og eventuelt grunneiers tillatelse før tiltaket kan utføres lovlig.

Med hilsen

Vebjørn Knarrum (e.f.)
avdelingsdirektør

Erica Neby
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

1 Søknad fra Innlandet fylkeskommune 5. februar 2021

Kopi til:

Rolv Mikkel Blakar	Kristianiasvingen 34	0782	Oslo
Hamar kommune	Postboks 4063	2306	HAMAR
Hilde Eileen Nafstad	Kristianiasvingen 34	0782	Oslo
Hanne Line Stramrud	Bjørgegutua 56	2320	Furnes
Ringsaker kommune	Pb 13	2381	BRUMUNDDAL